

Шара Л.М.
Національний університет
«Чернігівський колегіум»
імені Т. Г. Шевченка

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ ЄС: ДОПОМОГА УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ

Євроінтеграційний вектор політичного курсу України поживав міжмуніципальне співробітництво з країнами ЄС. Комунікування, обмін досвідом, транскордонні проекти неодмінно збагачують кожну зі сторін, урізноманітнюють можливості органів місцевого самоврядування ефективно вирішувати функціональні завдання. Для України особливо цінною стала взаємодія з європейськими партнерами в умовах теперішньої війни. Із перших же днів муніципалітети-побратими активно допомагають українським територіальним громадам, стрімко розширюється географія нових міжмуніципальних угод, систематично надходить поміч самоврядним інституціям, розташованим у прифронтовій зоні, деокупованим, які постраждали через бойові дії та потребують ресурсів для відбудови.

Зручним інструментом для акумулювання інформації про найважливіше у царині міжнародної співпраці стала онлайн-платформа *Cities 4 Cities | United 4 Ukraine*, створена 2022 р. [2]. Опрацювавши матеріали, викладені на її сайті, можемо твердити про таке.

Від початку війни й до нині головними напрямками допомоги країн Європейського Союзу місцевому самоврядуванню України стали, по-перше, гуманітарні вантажі з продуктами харчування, товарами медичного призначення, засобами гігієни, одягом, дитячими речами, по-друге, – це проєкт *Phoenix4UA*, який спрямований на підтримку відновлення інфраструктури й розбудови економіки українських громад шляхом надання вживаних транспортних засобів і комунальної техніки. Підтвердженням цього слугують

факти отримання підмоги від європейських муніципалітетів самоврядуваннями Роздільної (Одеська область), Новомосковська (Дніпропетровська область), Миколаєва, Білгорода-Дністровського, Павлограда, Марганця, Рівного та багатьма іншими. Гуманітарні конвої рухалися до польського або молдавського кордонів, потому – у пункти цільового призначення, де товари розподіляли між внутрішньо переміщеними особами, мешканцями громад, пунктами гуманітарної допомоги, лікарнями, притулками для бездомних, захисниками [1].

Муніципалітети Німеччини, Польщі, Нідерландів, Швеції надсилали вкрай необхідні генератори, пожежний інвентар, автомобілі для пасажирських перевезень, пожежної охорони, швидкої медичної допомоги. Сумарні показники вартості техніки солідні. Приміром, до жовтня 2023 р. лише зі Швеції доправили майже 40 одиниць на понад 2 млн євро. Заразом Федеральне міністерство економічного співробітництва та розвитку Німеччини (BMZ) надало місту Зіндельфінген 1,25 млн євро безповоротного гранту на закупівлю комунального транспорту для українських міст і містечок до 2023 р. [3].

Іншим, так само вагомим, кейсом транскордонного партнерства ЄС та України в умовах війни є соціальна реабілітація дітей і молоді через культурні освітньо-розважальні табори. Властиво, що європейські колеги структурують програми візитів українських дітлахів заходами для особистісного розвитку (воркшопи, заняття у робочих групах, презентації) та відволікаючими від травматичного досвіду війни (подорожі, відвідини цікавих об'єктів, заняття спортом) [1].

Неоціненним є спонукання місцевим самоврядуванням ЄС до навчання представників територіальних громад України, підвищення їхньої компетентності, зокрема, набуття навичок для європейських трансформацій, відбудови держави, реагування на різноманітні виклики, активізації участі у грантових програмах ЄС і багаторівневого діалозі з його країнами, співпраці на міжнародному рівні. Відбувається це у форматі тренінгів, онлайн-курсів, особистого контактування під час поїздок до європейських партнерів,

проведення муніципальних форумів. Скажімо, у червні 2023 р. відбувся шведсько-український муніципальний форум. Потім делегації місцевого врядування Слобожанського (Харківська область), Василькова і Білогородки (Київська область) відвідали Швецію та ознайомилися з практикою утилізації твердих відходів. У січні 2024 р. пройшов онлайн-курс «Міжнародна співпраця для громад», під час якого фахівці безкоштовно навчали тонкощам пошуку європейських міст-побратимів і співпраці з ними, перетворення гуманітарної підтримки у довгострокове міжмуніципальне партнерство, алгоритм дій для громад, які хочуть почати міжнародне комунікування та іншим аспектам. У квітні поточного року тривав тижневий онлайн-курс «Євроінтеграція для українських муніципалітетів», спрямований, за словами Марти Супрун, експертки з міжнародної співпраці Cities4Cities | United4Ukraine, «на активніше залучення українських громад до європейських програм...» [1].

І, звісно ж, поміч європейського самоврядування простежується у різноманітні пропонувані грантових проєктів, реалізуючи які виборна влада зможе реконструювати та відновлювати поруйновану інфраструктуру, модернізувати соціальну сферу, створювати комфортний простір у містах і селах України.

Вищенаведеними фактами не вичерпується допомога муніципалітетів ЄС нашій державі. Цікавими сюжетами для подальшого студіювання даної тематики можуть стати міжмуніципальна взаємодії у сфері запровадження альтернативної енергетики, інтеграції різних груп і національностей у життя громад, покращення роботи органів місцевого самоврядування тощо.

Література та використані джерела:

1. Новини. URL: <https://cities4cities.eu/novyny/>. (дата звернення 26.04.2024).
2. Про нас. URL: <https://cities4cities.eu/pro-nas/>. (дата звернення 24.04.2024).
3. Phoenix4UA. URL: <https://cities4cities.eu/phoenix4ua-ua/>. (дата звернення 25.04.2024).